

Käytäntölähtöinen tutkijayhteisö

Juha-Pekka Liljander

KT

Finnish Society for Practice Based Inquiry PraBa ry.
juha-pekka.liljander@palmenia.fi

Ammattikorkeakoulujen synty ja niissä tehtävän tutkimuksen tieteenteoreettisen perustan pohdinta teki käytäntölähtöisestä tutkimuksesta tutkijoille tutun käsitteen. Käytäntölähtöinen tutkimus kuuluu samaan käsitteperheeseen kuin yliopistoissakin tutut käytäntö-, interventio- tai implementaatiotutkimus. Perinteisessä tutkimustoiminnan jaottelussa – perustutkimus, soveltava tutkimus, kehittämistyö – lähestymistavat sijoittuvat soveltavan tutkimuksen ja kehittämistyön tuntumaan tutkimuskohteen näkökulmaa korostaen. Niissä tut-

kimus tapahtuu vastavuoroisena prosessina, jossa tiedon tuottamiseen osallistuvat myös sen soveltajat. Lähestymistapojen yleistymistä selittää kiihtyvä yhteiskunnallinen muutos ja tieteellisen tiedon käyttöään lyheneminen. Ollakseen sovellettavaa tietoa on tuotettava välittömästi käytäntöön kytkeytyneenä.

Tiedon tuottajien ja soveltajien roolit ovat sekoittuneet ja limittyneet. Kuva tieteen tekijästä ja tekotavoista on moninaistunut. Samalla keskustelu tieteen tekemisen rajoista, tavoista ja perusteista on vilkastunut. Tiedon tuottajat ja kulluttajat ovat kohdanneet ja keskustellet

vuosien varrella monilla eri foorumeilla, mutta ennen pitkää syntyi ajatus koota uuden lähestymistavan edustajien voimavarat yhteen ja vankistaa tällä tavoin käytäntölähtöisen tutkimuksen yhteisöllistä perustaa.

Yhdistyksen perustamisesta käytäntölähtöisen tutkimuksen tekijöille keskusteltiin todennäköisesti ensimmäisen keran toukokuussa 2005 Helsingissä pidetyssä metodologiaseminaarissa. Seminaarin järjesti Ammattikorkeakoulujen kehittäjäverkoston (KeVer) metodologia-tutkimusryhmä. Yhdistystä ideoitiin KeVerin rinnalle – tai oikeammin sen toiminnallisiin puitteisiin – jatkamaan KeVerin toimintaa tämän opetusministeriön rahoittaman verkostohankkeen aikanaan päättyessä. Tavoitteeksi asetettiin koota yhteen lähestymistavasta kiinnostuneita tutkijoita niin ammattikorkeakoulu- kuin yliopistosektoriltakin.

Käytäntölähtöisen tutkimuksen yhdistys perustettiin virallisesti Oulussa pidetyn tutkimusseminaarin yhteydessä. Yhdistyksen perustamiskirja allekirjoitettiin 11.10.2006 ja yhdistysrekisteriin se hyväksyttiin 28.3.2007. Ensimmäinen vuosikokous pidettiin 10.10.2007 Helsingissä. Yhdistyksen tarkoituksiksi muotoutui ylläpitää yhteisöä, jonka jäsenet edistävät ja tekevät työelämää, aluekehitystä ja ammatillista asiantuntijuutta tukevaa tutkimusta. Yhdistys on toiminut aktiivisesti perustamisestaan lähtien: julkaisutoiminnan lisäksi sen toimintaan ovat kuuluneet vuosittaiset seminaarit. KeVerin toiminnan päätyttyä Käytäntölähtöisen tutkimuksen yhdistyksen profiilia terävöitettiin, mikä merkitsi myös jo tutuksi tulleen Käly-lyhenteen jäämistä historiaan. Lokakuussa 2009 yhdistyksen englanninkieliseksi nimeksi tuli Finnish

Korkeakouluissa ja yliopistoissa on parhaillaan käynnissä radikaali rakenteellisen uudistamisen kausi.

Society for Practice Based Inquiry, josta johdettiin yhdistyksen nimelle uusi lyhenne PraBa.

Korkeakouluissa ja yliopistoissa on parhaillaan käynnissä radikaali rakenteellisen uudistamisen kausi. Opetusta ja tutkimusta organisoidaan suuriksi kokonaisuuksiksi. Korkeakoulutusta mitoitetaan vastaamaan pienentyneitä ikäluokkia, mikä on johtanut leikkauksiin ja kokonaisten yksiköiden lakkautuksiin. Huono taloudellinen tilanne on lisännyt kilpailua ja tulospainetta tutkimuksen ja tieteen kentällä. Resurssien pienentymisessä ja kilpailun kiristymisessä vaarana on, että yliopistoissa keskitytään yksiuolotteisesti perustutkimukseen ja ammattikorkeakouluissa työelämää palvelemaan tutkintokoulutukseen hyvälle alulle päässeeseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kustannuksella.

Käytäntötutkijoiden kohtaamisen tärkeys korostuu korkeakoulukentän murroksessa. Vaikeassa tilanteessa tiedontuotannon uusien muotojen kehittämisen foorumit ja toimintaedellytykset on pyrittävä säilyttämään. Nuoren tutkimusperinteen filosofisia ja metodologisia perusteita analysoiva yhteisö takaa käytäntölähtöisen tutkimuskulttuurin jatkuvuuden rajusti muuttuvassa korkeakoulumaailmassa.